

MŠ Sluníčko, Sulice-Želivec

Václava Kunická

V naší Mateřské škole Sluníčko Sulice se zaměřujeme i na vzdělávání dětí mimořádně nadaných, doplňujeme nabídku aktivit a přizpůsobujeme jim program. Práce s nadanými předškolními dětmi je účinná, je-li jim věnována pozornost v komunikaci, neuplatňuje se autoritativní styl, nechávají se prezentovat jejich výkony a názory a společně se o činnostech hovoří.

Každé dítě je obdařeno nějakým nadáním, jen je potřeba tento potenciál hledat a co možná nejlépe rozvíjet. V tomto ohledu je důležité každodenní pozorování a diagnostika. Učitel díky nim může vyhodnocovat silné a slabé stránky a může pak vhodnými pedagogickými metodami, správnými formami, metodickými postupy a nepochybně pestrou nabídkou činností a her dát dítěti prostor pro správný směr vývoje jeho předností.

Snažíme se být nezávislími a nezaújatými pozorovateli a uvědomujeme si, že v průběhu času se mohou schopnosti dítěte měnit. Záleží na prostředí, podmínkách, kamarádech i motivaci. Všímáme si, jaké má dítě zájmy, jak řeší úkoly a zajímá nás nejen výsledek, ale i postup. Sledujeme, jak se dítě projevuje ve skupině a jaké dosahuje úrovně diskuse. I u nadaných dětí se můžeme setkat s vývojovými nerovnostmi v různých oblastech, a proto se doporučuje vybírat spíše komplexnější než úzce zaměřené úkoly, stejně jako úkoly s možností variace obtížnosti a kooperace.

Dětem mladšího předškolního věku nabízíme knihy i nejrůznější didaktické pomůcky. Např. puzzle, dřevěné vkládačky, obrázkové domino, pexeso, dřevěné korálky, kamínkové sudoku, demonstrační obrázky, Logico Primo a mnoho dalšího pro rozvoj prostorového vnímání, jemné motoriky, logického myšlení a předmatematických představ.

Každé ráno s dětmi pravidelně cvičíme a využíváme různá náčiní pro rozvoj hrubé motoriky (padák, překážky, lavička, chůďy,

chůze po laně, žebříny, švédská bedna, švihadla, overbaly a kroužky). Rozvíjíme lokomoční pohybové dovednosti (plazení, lezení, chůze, běh, skoky, poskoky, převaly a obraty), nelokomoční pohybové dovednosti (rovnováha v různých polohách, pohyby částmi těla, vnímání a ovládnání těla, změny poloh) a manipulační dovednosti (házení, chytání, kopání). Jsme zapojeni do projektu Se Sokolem do života.

Děti rozvíjíme i po stránce výtvarné a polytechnické. Pro rozvoj jemné motoriky využíváme malbu, kresbu a práci s keramickou hlinou, modelínou, nůžkami a nářadím. Používáme neobvyklé materiály, přírodniny a techniky. Děti se zapojují do výtvarných soutěží. Při rozhovorech a recitaci se zdokonalují v jazykových dovednostech. V hudebních činnostech využíváme Orffovské nástroje, hru na tělo, sluchové rozlišování zvuků i melodií. Zpíváme s doprovodem klavíru a hraje rytmické a pohybové hry.

Nedílnou součástí předškolního vzdělávání je také každodenní sebeobslužná činnost, která vede k rozvoji samostatnosti.

Při pobytu venku děti vedeme k péči o prostředí naší školky, plejeme záhony, sázíme semínka, hrabeme zahradu, v letním období zaléváme květiny, sklízíme úrodu a ochutnáváme. Děti využívají různé herní prvky v terénu zahrady k rozvíjení svého potenciálu. Hmatové chodníčky, dendrofon (listnaté stromy), vrbové tunely a magnetický labyrint poskytují podnětné prostředí. Podílíme se na projektu Tvořivá zahrada.

Děti mají možnost k řešení dopravních situací při spontánní venkovní hře a poznávají dopravní značky i dopravní prostředky. Učí se bezpečnému chování. Velmi často vyrábíme do přírody na vycházky, kde pozorujeme změny v přírodě, děti se učí názvy místní flóry a fauny a probouzíme v nich environmentální citění. Při vycházkách si všímáme piktogramů kolem nás, např. dopravního značení. To vše

s ohledem na individuální rozvoj každého jedince a jeho nadání v určité oblasti.

U dětí staršího předškolního věku navazují na všechny tyto činnosti ještě další, kde i nadále využíváme metody moderní pedagogiky s důrazem na logické, paměťové, kreativní a tvořivé myšlení a rozvoj předmatematických představ, fantazie a tvůrčí představivosti.

Verbálními hrami děti rozvíjejí svou slovní zásobu. Příkladem jsou různé slovní diktáty se zakreslením obrázků sdíleného. Využíváme hádanky, příběhy s otevřeným koncem, práci s hudbou a dramatizaci. Společně s dětmi si vymýšlíme i svoje vlastní pohádky.

Prostorové a konstrukční hry, tj. labyrinty a sestavování 3D modelů, učí děti orientaci v prostoru. Stolní hry zase posilují logické myšlení. Pracujeme hojně s knihami a encyklopediemi, a podporujeme tak předčtenářskou gramotnost. Přínosem této metody je zvláště systematická vědomostí

a pravidelné provádění činností. To vše vede k aktivizaci odpovídajících mozkových center.

Využíváme asociativní symboly, tj. značky aut, dopravní značky, vlajky států a technické pomůcky, jako je například interaktivní tužka a interaktivní tabule pro hry na rozvoj postřehu a paměti. Děti baví obrázkové sudoku a provlékání tkaniček do geometrických tvarů podle předlohy. Mají rády hry s písmeny a číselnou řadou, stejně jako rozlišování jednotlivých geometrických tvarů.

Zařazujeme činnosti s vlastními vytvořenými pomůckami. Děláme experimenty, učíme se matematické pregramotnosti všemi smysly a pracujeme s metodou Hejného. V projektu Malé technické univerzity poznáváme, jak nám pomáhá technika a jak ji je možné

využít v praxi. Podporujeme u dětí povědomí o technických oborech a zájem o ně.

Klademe důraz také na podporu motorických dovedností. Balančním cvičením (chůze po laně, obrubnicích) a otáčením těla kolem vlastní osy podporujeme spolupráci pravé a levé mozkové hemisféry.

Prioritou naší školky je podporovat u dětí ekologické chování a citění a chceme u nich vytvářet pocit sounáležitosti s přírodou. Naše činnosti probíhají velmi často v přírodě, kde podporujeme přirozený prožitek. Děti nadchla například badatelská vycházka s úkoly (sbíráním přírodnin podle předlohy – klacíky, šípky, kůra, mech, list, jehličí, kámen, lišejník, žaludy) a jejich zájem o přírodu a rozvoj znalostí i slovní zásoby je přirozený.

V našich třídách pracují logopedické asistentky, které zajišťují logopedickou prevenci, učí děti nápodobu hlásek, ale i různá artikulační a dechová cvičení.

Pomocí Elkoninovy metodiky rozvíjíme u dětí kognitivní potenciál, sebekontrolu, komunikaci a kooperaci. Podporujeme každodenní kreativitu v podobě tvořivého přístupu ke všedním i nevšedním činnostem a myšlenkám.

Dětem chceme předávat základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků, a to cestou výchovy a vzdělávání založených na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů, rozvoje osobní samostatnosti, zdravého sebevědomí, sebejistoty, tvořivosti a talentu.

